

Roland Gjoxa

mëkati

BIBLIOTEKA

8SH-31

qj 89

roman

RSH-31
Gj 89

Roland Gjoza

MEKATI

Roman

56124

SHTEPJA BOTUESE "GLOB" 1994

piktor
ALUSH SHIMA

Shtypur në shtypshkronjën "Arbëria"
Formati: 70x100/32
Tirazhi 1500 kopje

Dhe në fëllim ishte fëmija. Ai s'dinte asgjë. Ishte e shtunë. Halla ndezi një qiri para ikonës së Shën Mërisë që mbante Jezuin në krahë, me atë vështrim të humbshëm, u gjunjezua dhe u lut.

Nëna shpoi gishtin me gjilpërë nga nxitimi. Teshat e babait dhe të fëmijës, sa here ndërroheshin, do të arroheshin për një kohë të gjatë.

Babai s'kishte ardhur ende. Ai kishte kohë që merrej me shitjen e zogjve prej teleshiri me pupla të ngjyera me bojë të skaduar.

Pasdite, kur dielli po perëndonte, fëmija u nis me trenin veror prej dërrase. Lokomotiva e zezë që punonte me qymyrguri shfrynte si rinoceront dhe lëshonte shkëndija. Ato vëshonin luzmë vezulluese mbi kokat e njerëzve dhe sa hap e mbyll sytë fikeshin dhe lëshonin një pah të hollë hiri të zi.

Fëmija kishte frikë. Babai nxorri nga një çantë e madhe prej doku një varg me zogj teleshiri

te kapura me llastik dhe i tundi në ajër. Babai qeshte si fëmijë.

- Zogj të artë, 2 lekë copa.

Halla i ra në duar me pëllëmbë:

- Ç'bën more i paudhë, edhe këtu do të shesësh?

- Pse ç'ka? Më është bërë zakon...

- Si ç'ka more kokëqyp, ne s'shkojmë në panair po në qishë... Sofi... - iu drejtua nënës -
këtij i kanë lëvizur vidhat... Unë po zbres.

Dhe halla zbriti. Babai u bë meit. Nëna qau. Fëmija ishte mërzhitur me zogjtë dhe s'kuptonte asgjë. Ai kishte dy vjet që i shikonte ata zogj që babai i quante të artë dhe se kuptonte si gënjuheshin e i blinin njerëzit. Duke menduar kështu për gjithë ata njerëz të mashtruar që e rrethonin, me një ndjenjë superioriteti për veten, dëgjoji babanë që thërriste si i krisur.

- Ç'bën, mos, po unë për ty mbylla dyqanin që më tre, s'u lava e s'u rrojta nga nxitimi, dhe atë të shkretë ujë të hollë se kam bërë akoma... për ty, moj e lënë, kthehu...

- Jo, nuk kthehem... Ti mi prish gjithmonë gjërat... Edhe sot e bën pa qejf... të njoh unë ty.

- Aman kthehu... Për focë zakoni i nxoma

...o të shkretë zogj...

Babai e rrotulloi në ajër vargun me zog dhe e flaku mbi kokën e hallës para këmbëve të saj.

I degjuan bilbilat. Ra lisha e trenit. Fëmija numëronte zogjtë e thyer.

- Babai, ato u prishen të gjitha... - tha ai

- 2 franga ai kot, fare kot, për një kapriç...

Mia ka lene amanet e gjora nene se ndryshe i bë mutim kesaj pune. Mëkat të mbyllësh më tre dyqanin.

Halla u kthye. Mbante një zog te beshirte në dore

- Si qenkan të këqinj. Vetëm kjo shpëtoi. Ejdodor. Do ta mbaj për shans.

Halla e kishte zakon të mbante për shans gjithfarë sendesh të çuditëshme që merrut si hyjnor në punë; pafta të rena këpucesh, monedha metalike të gjetura në rrugë, bileta shfaqjesh, peshqë, vidha, gurë, lule të thara, flokë...

Nena vazhdonte të qante.

- Pse qan ti? - i tha halla - Une vuaj, ti qan

allaçke je moj e gjorë...

- Hallë, mos e shaj mamanë - tha djali i

prishur...

- Jo, shpirtkë nuk e shaj, por qan për hiçmosgjë. Të ka lindur mëma përjashta në dritë të hënës. Ju ka parë nata dhe hëna, ju ka parë frika.

- Jo, hallë, ajo më ka lindur në qilar, mbi qepë.

- Aq më keq, ju kanë parë minjtë.

- Mos - tha djali - se nëna vjell kur i kujton minjtë.

Nëna volli. Halla qeshi. Babai i merrete erë derrasave të vagonit.

- E ndieni? - tha ai. - Seç vjen një erë tymi i tharrtë i përzier me erën e urinës dhe të djersës.

Në mes të udhës treni ndaloi. Kishte marrë zjarr njëri nga vagonët. Në përshtjellimin dhe panikun që pasoi, djali e kuptoi vagëllimthi se asgjë s' ishte aq e pakuptueshme se ç' e kish pandehur. Zjarri, që përfshiu dhe dy vagona të tjerë, ndërsa njerëzit vraponin në fushën me tërfil dhe kuaj të penguar dhe me sanë përskaj, zhurmonte furishëm me kërcëllima, prafullima e brambullima të frikshme që të kujtonin natën me hënë dhe një grua që lind në fushën pa anë e fund dhe një fëmijë që s' e kupton këtë botë.

Të katër u ulën në tërfil dhe hëngrën

Lukë. Lokomotiva u nis vetëm me një fishëllimë që mbeti ende pezull mbi fushë, ndërsa ajo u zhduk.

- Çdo të bëjmë? - tha babai.

- Tersi je ti - tha halla. - Dhe tani mendon të kthehesh, po se thua.

- Jo, për këtë bukë, po dekurajohem shpejt.

- Si thua Sofi? - e pyeti halla.

- Ai është i sinqertë - pëshpëriti ajo me zë të dredhur sikur bëri faj.

- Si thua Bebi? - e pyeti fëmijën.

- Unë nuk di asgjë - tha fëmija.

U ngritën dhe ecën nëpër tërfil.

- Gjynah të shkelësh mbi tërfil - tha halla - të gjejmë shtegun e fushës... Ja një fener që lëkundet, atje...

Halla nxitoi duke thirrur:

- Gjarpëri, gjarpëri, ej, ç' më pickoi t'atje me bojë.

Feneri atje përtej mbi tërfilin që lëkundte lehtë nën hënë, nuk lëvizi më, ai mbeti ashtu pezull për një kohë gjersa halla thërriti sërish:

- Prit more i uruar, prit... gjarpëri...

Po feneri lëvizi dhe kërciti. U dëgjua një

zë:

- Ç' të pres, s'ju njoh fare...

Dhe feneri u lëkund sërish dhe filloi të ecte nëpër muzg me një mendjelehtësi prej vajguri me ujë që bën flakë të zbehtë e të ligur.

- O - vazhdoi feneri duke u tretur larg - i paska pickuar gjarpëri qytetarët...

- I mallkuar - briti halla. - S' të zëmë derën, O mosmirënjohës...

Feneri s'u pa më. Ata e gjetën, shtegun dhe u vunë në udhë.

- Ç' pate? - e pyeti babai - pse bëre si e lojtur?

- Doja të gjeja shtegun... Por ai qëlloi i lig... ìku, na la.

- Hallë, pse është keq të shkelësh mbi tërfil? - pyeti djali.

- Aty flenë xhindet... mos këput lule natën... Dhe kur do diçka bëj njëren derisa ta fitosh. Unë thërrisja që të më dëgjonte mbreti i xhindave e ta merrte vesh hallin tonë... Se është keq të zër nata duke shkelur mbi bimët... Ata natën dalin e shëtisin... Ti pa dashur, shpirtkë i shkel dhe bie sëmurë... Ndaj thirra e bëra ashtu... po mos ma vini re... Pastaj edhe ju mbaj me fjalë.

se ti i mbush brekët nga frika, t'u bëftë halla...
Ndërroje djalin, moj, se vjen erë.

- Ç' thua? u shqetësua nëna.

- Po, nënë, më ndërro dhe çorapet - tha
djali.

Kur mbërritën në xhade, djali e pyeti
hallën:

- Pse ishte mosmirënjohës ai burri me
fener?

- Ne shkojmë në qishë - tha halla - Ai s'ka
Zot.

- Pse s'ka Zot?

- Nuk beson. Ai sonte do të bjerë i sëmurë;
e kanë dënuar në emër të Jezuit. Ose do t'i
ngordhë lopa, ose do ta zërc dhimbja e kokës, e
veshëve ose e barkut...

- Më dhemb pak barku, hallë...

- E ke nga frika.

- Jo, nuk kam më frikë.

- Je ftohur. Sofi, jepi djalit një sapllake
çaj. Të gjitha i dëgjon Ai, ati ynë që është në qiell
dhe në qishën do ta gjejme dhe ty dhimbja do të
shkojë. Po shçëet, se po dëgjoj zëra.

Një grumbull i madh njerëzish kishte
mbushur karrocerinë e një makine, po shoferi